

Israels förbundsark och den bibliska fredsidén : ett utkast /

Melander, Henning

73 Cd Br.

National Library
of Sweden

Teal.
bibl. arkeol.
(Sv)
o

ISRAELS FÖRBUNDSARK

OCH

DEN BIBLISKA FREDSIDÉN

ETT UTKAST

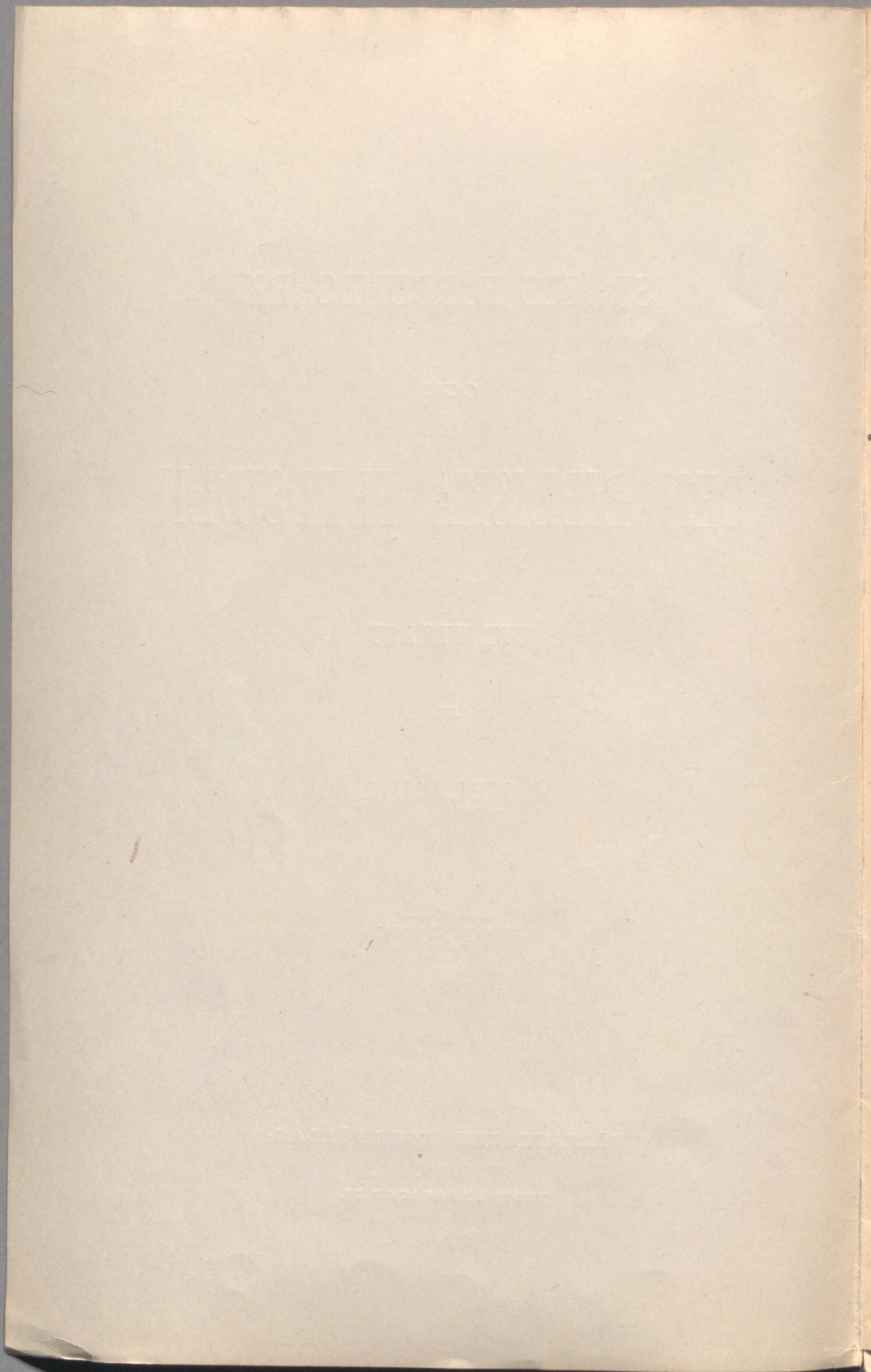
AF

H. MELANDER

FÖRFATTARENS EGET FÖRLAG:
STOCKHÖLM,
VESTMANNAGATAN 19.

1894

ISRAELS FÖRBUNDSARK
OCH
DEN BIBLISKA FREDSIDÉN

ETT UTKAST

AF

H. MELANDER

FÖRFATTARENS EGET FÖRLAG:
STOCKHOLM,
Vestmannagatan 19.

ISRAELS FÖRBUNDSARK

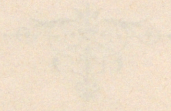
OCH

DEN BIBLISKA FREDSIDEN

ETT UTKAST

AF

H. MELANDER

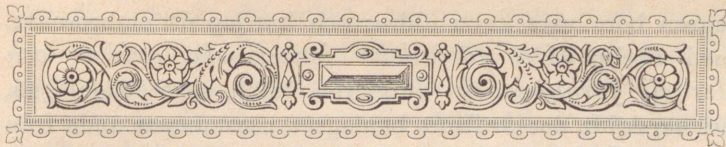

FÖRFATTARENS BOKFÖRLAG

STOCKHOLM

STOCKHOLM, IDUNS TRYCKERI AKTIEBOLAG, 1894.

Israels förbundsark och den bibliska fredsidén.

På en framskjutande afsats i södra bergväggen, der Hinnomsdalen vid Jerusalem tränger sig samman till ett nästan vildt bergpass, ligger, högt öfver dalbotten, ett »*likhus*», och derifrån utbreder sig, åt Kidron-dalen till, ett stort graffält, bestående af sida vid sida uthuggna grafkamrar, som alla vända sina svarta öppningar mot dalen.

År 1881 besökte jag detta graffält, som är kristenhetens allra äldsta »*Campo Santo*», och gjorde der en upptäckt, om hvilken läsaren kanske redan hört talas, men om hvilken jag dock ber att få orda något litet.

I likhuset, som till största delen utgöres af en uthuggning, hvilken går ända till 50 fot djupt ned i klippan, fann jag nämligen ett väldigt benlager, om hvars storlek man ej vetat något förut. Nederst låg aska och svartbrända människoben; och der ofvan utbredde sig, till mer än manshöjd, ett sammanpressadt lager hvita ben öfver hela golfvet i likhuset, som det tycktes, eller öfver en yta af två till tre tusen qv.-fot.

Ganska högt upp i det öfversta lagret fann jag ett lerkärl, som egyptologen *Professor Flinders Petrie* håller för att sannolikast hafva tillhört den romersk-kristna tiden. Är denna mening riktig, så följer deraf, att de undre

lagren böra vara ännu äldre; och har jag uti en broschyr, med titeln »*Det förevilska israelitiska arkivet och Israels förbundsark*» (utgifven 1892), sökt ådagalägga, att särskildt det *brända* benlagret härstammar ända från konung *Josias* tid.

I nämnda bok har jag äfven sökt visa, att jag i likhuset igenfunnit gamla testamentets »*Tofet*» eller »*Gehenna*», hvaruti Israel offrade sin säd åt Molok, och att samma »*Tofet*» är liktydigt med »*krukomakareåkern*» — det nytestamentliga »*Akeldama*» — eller med andra ord, att det var »*Gehenna*» (»*dödsriket*») som inlöstes för vår Frälsares blodsvärde, de beryktade 30 silfverpenningarne, hvilket förhållande ju måste hafva en typisk betydelse af allra märkligaste art (Mat. 27: 7—10).

Men likhuset eger för mig sitt intresse, icke blott på grund af det sagda, utan jemväl på grund af andra förhållanden. Ty jag tror mig deri kunna göra än ytterligare ett fynd.

Före min afresa till Palestina hade jag nämligen kommit att sysselsätta mig med frågan om *Israels förbundsark* och dess slutliga öde.

Den tanken hade trängt sig på mig, att denna helgedom ej gerna hade kunnat blifva förstörd, utan att den måste finnas gömd; och med ens stod det klart för mig, att *Akeldama* eller *Blodsåkern* var en plats, der den borde sökas (se »*Förevilska arkivet*», p. 60—67).

Af denna tanke hänfördes jag så, att det blef mig en oafvislig nödvändighet att resa till det Heliga landet för att der göra närmare undersökningar.

Redan inom ett år lyckades det mig äfven att komma dit; och framkommen, gjorde jag så den nämnda upptäckten af identiteten mellan *Akeldama* och *Gehenna* eller *Tofet*.

Arken fann jag väl ej (ty några vidlyftigare undersökningar kunde jag ej göra), men den gjorda upptäckten bestyrkte min mening; och det är än i dag min fasta tro, att arken verkligen finnes dold på den af mig anvisade

platsen, och att den kanske när som helst skulle kunna framtagas, blott de materiella medel, som behöfras till gräfningar m. m., kunde anskaffas.

Det ingår ej i planen för detta utkast att närmare angifva skälen för mitt antagande, utan hänvisas den intresserade läsaren till den ofvan nämnda broschyren. Jag vill blott påvisa det ganska märkliga förhållandet, att »*Tofet*» »orenades» eller *fridlystes* omedelbart före den tid, på hvilken arken, enligt all sannolikhet, måste hafva blifvit dold; att »*den heliga elden*» (hvarmed bör förstås lifselement ifrån templet) doldes af presterna vid babyloniska fångenskapens inbrott just i den nejd ungefärligen, till hvilken »*Tofet*» har blifvit förlagdt (Se 2 Makkab. och Quaresmius), samt att underjordiska ledningar bevisligen hafva gått från tempelplatsen i riktning mot samma nejd, der ock särskildt en stor underjordisk ledning blifvit påträffad, som liknar en annan vid Tempelplatsen funnen ledning.

Profeten Jeremia talar också om att man skulle begrafva i *Tofet*, emedan något annat ställe ej skulle finnas, der man kunde (ostördt) begrafva; ty på alla andra platser skulle det begrafda ofredas (af skattsökare, hvilka skulle kasta ut benen ur grifterna). *Tofet* var den *enda* plats, som skulle lemnas fredad — den *enda*, från hvilken benen ej skulle utkastas (Jerem. 7 och 8 gr. t. — se »*Förevilska arkivet*», p. 37—41). Men nu fins i 2 Makkabeerboken en mycket beaktansvärd tradition, enligt hvilken *Jeremia* är den som gömt arken¹; och höll den som gömde arken sålunda *Tofet* för den *enda* plats, der något kunde gömmas undan fienden, men *alla andra* platser *utan undantag* för osäkra, så är det en psykologisk omöjlighet, att han kan hafva gömt arken annor-

¹ Uppgiften i Makkabeerb. om att arken gömdes på *Nebo*, grundar sig utan tvifvel på missförstånd. I handskrifter, som lästes under *medeltiden*, har denna uppgift tydligen saknats; ty ännu in i 15:de århundradet hänföra pilgrimer utan vidare Makkabeerbokens utsaga till *Jerusalem* och ej till *Nebo* (Se *Ludolfus de Sudheim* 1335 och *Bernhard von Breidenbach* 1483).

städes än der; ty han kan ej tänkas hafva handlat i strid med sin egen uppfattning af förhållandena.

Mitt antagande, att *Tofet* är den plats, der arken sålunda blifvit gömd, torde väl af mången komma att anses såsom en nästan allt för djerf hypotes. Men jag är sjelf lifligt öfvertygad om att min mening är riktig; och vill jag för den skull jemväl tala något litet om betydelsen af det fynd, som jag alltså tror mig kunna göra.

Att ett fynd, sådant som detta, kommer att få betydelse för vetenskapen behöfver ej sägas.

Igenfinner man *de äldre heliga urkunderna* »vid sidan af arken», så komma flera bland dagens bibliska stridsfrågor utan tvifvel att afgöras; och verkningarne deraf torde snart blifva synliga på många områden.

Ett fynd, sådant som detta, skall häfda bibelns ut-sagor, bereda seger åt den uppenbarade religionen; och förbundsarkens igenfinnande skall så blifva af betydelse, icke blott för enskilda forskare och för kyrkan, utan äfven för *folken*.

För *ett* folk, nämligen *Juda*, skall det t. o. m. genast få betydelse.

Ty när ryktet sprider sig i Jerusalem om att arken blifvit igenfunnen, skola judarne gå ned till Hinnomsdalen för att se det gjorda fyndet såväl som platsen för detsamma (Sak. 10: 8).

Ett *missionstillfälle* skall dervid yppa sig, såsom aldrig tillföre, både i Jerusalem och annorstädes.

Åsynen af arken skall väcka hågkomsten af det förflutna; och så skall Juda i anden varda stältdt inför »*den Gamle af dagar*» och nödgas bekänna sin synd (Sak. 12: 10). Ty när man får se förbundsarken förd till det rum, der man åt Molok offrat »*den enfödde sonen*» (se *Förexilska arkivet*, p. 60), så skall den framstå i sin ursprungliga betydelse såsom en »*domstol*»; och inför denna skall Juda stå till rätta (Esaia 43: 26).

Men när den judiska menigheten så stälts till rätta inför arken och begrätit sin synd, skall en förlåtelses

röst blifva hörd från rummet ofvan densamma, från klippan, som döljer den (Esaia 51: 1). Denna skall vittna om det försoningens blod, som gjutits för världen, i ty att den ej längre bär namnet »*Tofet*» utan »*Akeldama*», hvilket påminner om den förlossning, som skett, dermed att vår Herre Jesus Kristus »köpt» oss fria från helvetet och döden.

Ett nytt *förbund* skall så slutas inför arken, såsom det slöts vid Sinai (Hezek. 16: 59—63 och 37: 26); och derigenom att judarne i Jerusalem begynna ordna sina angelägenheter inför arken, skall ett judiskt-teokratiskt *samhälle* så småningom bilda sig i Palestina, hvilket skall tillvinna sig hela den judiska världens sympatier och åstadkomma en *centralisering* af alla judiska intressen.

Men om en slik *centralisering* sker, så skall arkens framkomst äfven få en annan betydelse, om än mera aflägsen; ty hvad en dylik sammanslutning mellan judarne kommer att innebära för folkverlden i stort, torde vara lätt att inse, om man besinnar, att judarne redan nu utgöra det kosmopolitiska och allt nivellerande elementet i världen (se *Heman*), att de bo ibland jordens alla folk, att de med dem i mångt och mycket hafva gemensamma intressen och ett inflytande, som redan nu är ganska stort. Derigenom att judarne centralisera sig, skola nämligen också de öfriga folken komma hvarandra närmare. Genom Israels förmedling skola deras lifsintressen flätas samman för att omsider fastknytas uti Israels land med kedjor, som växa i styrka, i mån som Israel sjelft blir enigt och starkt.

Judarne skola dock ej blifva mäktiga nog att åstadkomma en sammanslutning mellan folken, om de lemnas allena; men de kristne bland hednafolken skola komma till hjälp. Ty när desse få se, att *förbundstecknet* återgifvits, och att Gud bekänt sig till sitt folk, så skall hatet till Juda försvinna. Profetian skall blifva förstådd, Israels betydelse uppfattad; och det skall blifva dem mer och mer angeläget att blifva centraliserade med Juda i Jeru-

salem. Ty »i dessa dagar skola tio män af alla hedna-folkens tungomål samfäldt fatta klädesfliken på en judisk man och säga: 'Vi vilja gå med eder, ty vi hafva hört, att Gud är med eder'» (Sak. 8: 23, jemf. Esaia 4: 1).

Man skall sluta sig samman på Sions berg (Uppenb. 14: 1) och bilda ett enda folk (Joh. 10: 16 och Hez. 37: 22), en *universalkyrka*, som har säte i Jerusalem, men hvars medlemmar äro utplanterade öfver hela jorden (Sak. 10: 9). Och genom *universalkyrkan* skall Juda så blifva mäktigt att sträcka ut sin arm bland folken och göra sitt inflytande gällande äfven bland de mest svåråtkomliga folkelementen. Ty »*konungadöme och magt och valde öfver alla riken under himmelen skall gifvas åt den Högstes heliga folk*» (Dan. 7: 27 och Sak. 10: 4).

Det »konungadöme», som sålunda skall gifvas åt Israel, få vi dock ej tänka oss såsom ett konungadöme af vanlig art. Någon verldslig konung skall ej här sitta vid styret, utan *Jesus Kristus* skall ensam vara konung. Vi få derföre ej heller tänka oss konungsstaden Jerusalem under bilden af det Jerusalem, som gick under för Israels synders skull, och ej heller under bilden af det Jerusalem, som korsfararne sökte grundlägga *med våld*; utan Jerusalem skall blifva en stad, i hvilken folken komma samman, till hvilken de gå för att »*tillbedja*» (Sak. 14: 17), en stad, hvarifrån ett *andligt valde* skall utbreda sig öfver hela världen.

Det rike, som här upprättas, skall ej hafva sin styrka i några våldets vapen utan i Herrens *lag*. Man skall ej sätta upp krigshärar och bygga murar; utan Jerusalem skall byggas *utan murar* såsom en öppen stad, på det att det menckliga godtycket ej må blifva till hinder för »nationernas» fria utveckling; ty Herren vill sjelf vara för Sion »*till en mur af eld på alla sidor; och till härlighet skall han vara derinne*» (Sak. 2: 4—5).

Man skall ej bjuda folken att rusta och väpna; ty »*jag vill ej hjälpa dem genom båge, svärd och krig*».

har Herren sagt (Osea 1: 7); utan man skall bjuda dem att förkasta alla köttets vapen och hörsamma Kristi bud att sticka svärdet i skidan. Ty på den tiden, då Israel varder återupprättadt, skall man förstå, att den kristna läran om *frälsning* icke gäller frälsning blott från andliga fiender utan äfven från de lekamliga (Lukas 1: 71). Nu gör man Kristus till en frälsare i kyrkan, på bönemöten, i kammaren och på sotsängen; och godt är det att der få hafva honom till sin frälsare. Men då skall man hylla honom jemväl i det offentliga lifvet; och »*salighet utan gerningar*» skall den tiden ej betyda salighet blott i himlen utan all egen förtjenst. Det skall äfven betyda salighet på jorden, social frälsning, frälsning utan vapen, utan våld, utan krigsrustningar och utan alla syndens och sjelfviskhetens verk.

Detta »*utan gerningar*» kräfver dock ej, att man upphör med allt verkande och blir sysslolös. Man skall ej slå sig till ro; utan här gäller det att verka det verk, som Herren *kallar* oss till; och att »*strida*» gäller det äfven (Sak. 10: 5). Men likasom den blodiga offertjens-ten förvandlats genom kristendomen till en oblodig *kärlekens* offertjenst, så måste ock *striden* för det goda *förvandlas*. Vi få ej sluta upp med att strida; men vi måste *förvandla* vår krigföring till en *kärlekens* krigföring. Stridens *blodiga* karaktär måste försvinna och mordvapnen bytas ut mot vapen af fredlig art. Ty »det skall ske i dagar, som komma, att det berget, der Herrens hus är, skall varda stäldt uppöfver andra berg och upphöjdt öfver andra höjder; och då *skola de smida sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårds-knifvar* (Esaia 2: 1—4).

Svärden skola förvandlas; och i öfverensstämmelse dermed skola äfven *krigshävarne* förvandlas. De skola göras till åkerbruks- eller *kulturarméer*, som på ett fredligt och allsidigt sätt kunna »*föra krig*» mot en karg natur, mot fattigdom, mot nöd och emot allt som kan frammana en syndig lidelse.

I st. f. att vi här i Sverige t. ex. år efter år slösa bort otaliga millioner till underhåll af en här, som är till tunga för landet, skola vi dermed besolda alla hjälpbehöfvande och så skicka ut en här, som kan bana stigar och bygga vägar, plantera skog och dika myrar, bryta jord och, särskildt i våra nordliga provinser, göra nybyggen, med hvilka de besoldade omsider kunna pensioneras. Ty om svärden förvandlas, och om man så beflitar sig om att skaffa förvärfskällor åt folket och vänjer det vid arbete under tillsyn af ett dugande befäl, så skall den sociala frågan snart nog få sin lösning; och i st. f. att vi, trots all braskande fosterlandskärlek under närvarande system, allt mer närma oss vår ruin, skola vi då betrygga vår ålderdom. Landet skall gifva säd — en skörd, som skälfver såsom Libanons skog. Öknen skall förvandlas till en lustgård, och de armes tårar skola aftorkas.

En sådan förvandling af svärden skall dock ej med ens göra slut på all split. Stridigheter skola ännu uppstå. Men i de dagar, då berget, der Herrens hus är, varder upphöjdt öfver andra berg, få vi en »*skiljedomstol*», inför hvilken alla tvister i godo kunna biläggas.

Öde ligger Sion nu, det är sant; men en helgedom skall uppsättas. Ty »*jag skall göra ett fridsförbund*» med Israel, säger Herren, »*ett evigt förbund skall det vara, och jag skall plantera dem och föröka dem och uppsätta min helgedom ibland dem till evig tid*» (Hezek. 37: 26—27).

Arken skall uppsättas, och, uppsatt i Tofet, skall den göras till en sådan »*skiljedomstol*» för judarne i Jerusalem i första hand och så för jordens alla folk. Ty ett *fredsförbund* skall bildas inför arken; och när det samma förbundet vinner utbredning, skola folken deraf låta sig bevekas att skicka sina representanter upp till Sion för att der afgöra sina tvister i godo i st. f. att »*vandra efter det onda hjertats hårdhet*» (Jerem. 3: 17).

Komna till Jerusalem, skola de gå ned i »*Straffdalen*» till det Gehenna, der arken blifvit igenfunnen,

för att der låta sig påminnas om, huru det går de folk, som bryta sin tro. Ty »*de skola gå ut och se liken af de menniskor, som hafva varit trolösa mot Herren*», säges det, »*ty dessas mask skall icke dö, och deras eld skall aldrig slockna, och de skola vara en styggelse för allt kött* (Esaias 66: 24).

Och bakom domstolen skall »*förbundsmedlaren*» så ställa sig genom af Israel särskildt utvalda 7 kyrkliga och 8 verldsliga representanter, som skola väljas för hvarje gång någon trängande fara hotar. Ty »*om Assur komme till vårt land, skulle vi uppställa sju herdar och åtta höfdingar emot honom*», säges det (Es. 42: 6, Mika 5: 5). Och bakom dessa »*herdar*» och »*höfdingar*» skall hela kristenheten varda stäld, ej med draget svärd utan med hela sitt *andliga* inflytande; ty här skall man ej döma såsom bland hednafolken, utan domen skall frångas menniskor och lemnas åt *Gud*, som skall döma de brottslige genom det vid domstolen förkunnade *ordet*. Ty »*jorden skall han slå med sin muns gissel, och med sina läppars anda skall han dräpa de ogudaktige*» (Esaias 11: 4, Mat. 7: 1—2, Apostlag. 17: 31, Mika 4: 2, Joh. 12: 48).

Svärd, bilor och fångelser skola ej behövas, ty *andekrafter* skola komma i verksamhet, af hvilka ondskan skall blifva starkare bunden än af allt yttre tvång, just därför att den verldsordning, som kommer till stånd, är den ordning, som blifvit fastställd af Gud ifrån verdens begynnelse, och en ordning, inom hvilken den gudomliga *lagen* för den skull verkar med *hela* sin styrka.

Inom det samhälle, som fjermar sig från det oss gifna idealet, har Guds lag ej samma styrka som inom det ideella samhället; och mot yttre fiender står ett slikt samhälle utan någon andlig motståndskraft. Men när samhällsordningen till *form* och *väsen* blir sådan, att folkens lifsådror kunna öppna sig och mottaga *den kraftutströmning*, som *utgår från Guds tron* (se »*Johannis uppenbarelse, förklarad*» af Prof. Myrberg, p. 107),

så skall den gudomliga lagen framträda med en styrka, som hvarken individer eller folk kunna motstå.

Det förhåller sig nämligen här alldeles såsom t. ex. på det kemiska området, der kraften *döljer* sig, ända tills det lyckas vetenskapsmannen att så utvälja och afväga ämnena, att naturlagen kommer i verksambhet. Men när detta lyckats, framträder densamma lagen med en kraft, som förenar de olika ämnena med oslitliga band, utan att någon *befaller* dem att sluta sig samman. Ty Guds lag har i sig sjelf en kraft, som gör alla den menckliga godtycklighetens kraftåtgärder öfverflödiga. Den är i sig sjelf för orättfärdigheten en förtärande eld, men en kraft till frälsning för dem som stå i Guds förbund. Den är en eld, som förbränner allt ogudaktigt väsende, utan att menniskor behöfva tända bålet; den är en »eldsmur», som gifver skydd mot alla fiender utan hjälp af några köttets vapen (Sak. 2: 5, Esaia 33: 21).

Derigenom att vi aflägsnat oss från Gud och från det ideal, han gifvit, får den gudomliga lagen ej tillfälle att visa sin kraft; men i mån som vi åter komma i gemenskap med Gud, framträder den starkare; och i mån som den nya verldsordningen växer fram och vinner stadga, skall det för den skull blifva hedendomen svårare att motstå den. Lagen från Sion skall beherrska folken med en magt, som de ej kunna trotsa; ty »*ifrån Sion skall utgå lag och Herrens ord ifrån Jerusalem; Och han skall döma mellan hedningarne och skipa rätt åt talrika folk*», och då skola de »*smida sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårdsnifvar. Folk skall icke lyfta svärd mot folk och icke mer lära sig att kriga*» (Mika 4: 2—3).

Vår tids »*försvarsvänner*» säga, att skiljedom ej duger, att en permanent skiljedomstol ej skall blifva så stark, att den kan ersätta vapnen; och derutinnan hafva de rätt, om en skiljedomstol kommer till stånd i *Bern* (våra »*fredsvänners*» stad) eller i någon annan hedenomens stad. Men upprättas den *i enlighet med Guds*

vilje i *Jerusalem* — i staden »på jordens naffe», der de tre verldsdelarne löpa samman, och der utfartsväg fins till de öfriga; uppsättes den i judarnes, i de kristnas och muhammedanernas stad, i folkens, i löftets, i **Herrens** stad, så skola förhållandena gestalta sig annorlunda.

En skiljedomstol i *Bern* får ingen styrka annat än igenom våldets vapen; men »förbundsmedlaren» i *Jerusalem* skall få ett inflytande öfver folken, som de ej kunna motstå. Ty om det folk, som ej vill skicka sina representanter upp till Sion, heter det, att »*på det folket skall regn ej komma*» (Sak. 14: 17). Och om dem, som *strida* mot Sion, förkunnar profeten, att de skola i grunden »*utrotas*» (Sak. 12: 9).

En skiljedomstol i »*tornbyggarnes*» stad eller i den af menniskor *godtyckligt* valda staden blir ej mächtig nog att trotsa tidens stormar, men skiljedomstolen i *Jerusalem* skall blifva bestående. Och samlade sig än folken allsamman emot Sion, så skulle domen likväl skipas af *Honnom*, som der skall döma.

Ty »*utropen detta bland hednafolken, uppbåden till krig*», säger Herren, »*uppväcken hjeltarne, må de nalkas, må de träda fram alla krigets män! Smiden edra plogbillar till svärd och edra vingårdsknifvar till spjut! Den svage säge: 'Jag är stark!' Skynden och kommen, alla I hednafolk rundt omkring, och samlen eder!*»

Till »*Josafatsdalen*» eller »*Slagtedalen*»,¹ der *arken* blifvit uppstald, bjudas alla försvarsvänner och krigare att komma. »*Må de uppväckas och draga åstad till Josafats dal*», säger Herren, »*ty der skall han sitta för att döma alla hednafolken rundt omkring*» (Joel 3: 9—14).

»*Der skall han sitta för att döma alla hednafolken rundt omkring.*»

I *Josafatsdalen* skall dom varda skipad, som ingen

¹ »*Josafatsdalen*» = »*Slagtedalen*» (Jerem. 7: 32) = *nejden omkring Tofet* eller *Gehenna*, der Juda »råd» skulle »uttömmas» (Jerem.

skall motstå.¹ Och så skall *Jerusalem* förvandlas till en domstol för folken — till en »*Herrens tron.*»

Ty hvad *arken* varit för Israels stammar, det skall *Jerusalem* blifva för folken (Jerem. 3: 17). Och derigenom att förbundsarken sålunda till Jerusalem *öfverför* sitt namn, skall densamma helgedomen äfven i stundande tid få betydelse.

De kristne äro väl i allmänhet af den meningen, att förbundsarken redan nu spelat ut sin rol. Jeremias profetia är dem därför en borgen. Ty uti kap. 3: 16 talar profeten om en tid, då man ej mer skall tänka på den eller komma honom i håg eller sakna honom. Men den tiden är ej kommen än, då man ej mer skall tänka på den eller tala om den. Ty i så måtto har profetian väl fullbordats, att Juda ej mer kan *berömma* sig af den och hänvisa till den såsom ett tecken eller såsom en *underpant* uppå någon dess företrädesrätt framför Israels affälliga stammar. Med dess fördöljande i det orena *Tofet* vardt talet om den såsom en sådan *underpant* helt och hållet förstummadt.² Men dermed upphörde likväl ej dess *betydelse*; utan först när Israel i den *ännu* stundande framtiden »*vuxit till och förökats*» i Palestina skall den blifva betydelslös. Ty när Israel »*vuxit till och förökats*» i landet; när den nya samfundsordningen hunnit växa fram; när det nya »*tempel*» blifvit uppbyggt, hvarom jag talat (det *utan händer* byggda templet), då skola *Gog* och *Magog* träda fram; då skola de gudsfientliga magter, som ännu finnas kvar, samla sina krafter för att draga ut emot Sion. Ty så talar Herren till Gog: »I en aflägsen framtid skall du gå till det land, som blifvit återställt ifrån svärd och hopsamladt ifrån många folk, upp till Israels berg, som *länge* hafva legat öde, och till ett land, hvars inbyggare blifvit utförda ifrån

19: 7) = det område, der Hinnomsdalen stöter samman med den *traditionella* Josafatsdalen.

¹ Jemför »*De mindre profeterna*» af Prof. W. Rudin.

² Se »*Det förexilska arkivet*», p. 14—17.

andra folk, och som nu *alle bo i trygghet* — — — Och på den dagen skola förslag uppstiga i ditt hjerta, och du skall tänka onda tankar och säga: jag vill draga upp emot landet *med de öppna markerna*, jag vill gå till dem som *lugne bo der i trygghet*, som bo *alle utan murar* och hafva inga bommar och inga portar, för att plundra och röfva» (Hezek. 38 och 39). Ja, på den dagen, då ett återställt Israel *bor »säkert»* och *när folken rifvit sina murar* i enlighet med Kristi bud, då skall en stormvind komma; och för en stund skall det blifva mörkt. Men »om aftonen varder det ljust» (Sak. 14: 7). Ty »*med hast kommer då till sitt tempel förbundets Engel»* (Malak. 3: 1). Såsom en ljungeld kommer Kristus åter (Mat. 24: 27). Si, han kommer sjelf för att hjälpa sitt folk — för att tillintetgöra fienden och för att *stadfästa* det upprättade fridsriket. Och på *den* tiden skall arken ej mer behövas. För alltid skall den då varda glömd.

Men *dessförinnan* skall man tala om den och tänka på den, uppsöka den och besöka den. Ty Jeremia säger icke blott, att den en gång skall för alltid *försvinna*, utan han säger jemväl, om vi få tro Makkabeerboken, *att Herren skall uppenbara rummet, der den blifvit dold, och att hans härlighet dervid skall sedd varda, såsom den i Moses tid syntes*. Och Gud säger sjelf genom profeten Hezekiel, att han i den ännu stundande framtiden, vid det nya förbundets upprättande med Israel, vill »*komma i håg»* det gamla förbundet. Ty »*jag vill komma i håg mitt förbund med dig i din barndoms dagar»*, säger han, »*och upprätta med dig ett evigt förbund»* (Hez. 16: 60—63). Och i nya testaments sista bok finna vi äfven ett ord, som svärligen kan förklaras, om förbundsarken ej kommer fram; ty »*Guds tempel i himmelen vardt upplåtet»*, heter det, »*och hans förbunds ark vardt sedd i hans tempel»* (Up-penb. 11: 19).

Det sistnämnda bibelstället har man väl sökt bort-

förklara. Ty arken vardt sedd i »*himmelen*», säger man, och »*himmelen*» är ej detsamma som jorden. Men hvarför skulle väl »*himmelen*» på detta ställe vara något annat rum än den »*himmel*», i hvilken den af draken förföljda qvinnan syntes (Upp. 12)? I *himmelen* syntes hon för *Johannis*, ty der såg han sina syner, när han i anden upplyftes dit; och i *himmelen* såg han allt det som hörde *himmelen* till. Men för *OSS* synes hon på jorden; och för *oss* skall *förbundsarken* för den skull jemväl synas på jorden. Såsom »*menniskosonens tecken*» skall den framträda och båda slutet på »*hedningarnes tider*»¹ (Jemf. »*Johannis uppenbarelse, förkl. af Prof, Myrberg, p. 169 nedtill*).

Så fattar jag det profetiska ordet, och jag är lifligt öfvertygad om att jag åtminstone i *hufvudsak* kommit sanningen nära.

Att jag misstagit mig kan ju dock vara möjligt.

Några *bevis* därför torde likväl ej kunna anföras, utan **endast** fortsatta undersökningar i Jerusalem kunna afgöra, om jag har rätt eller orätt.

De materiella medel, som jag behöfver till dessa undersökningar, saknar jag dock, och då jag i mer än tolf års tid blifvit gäckad i mina förhoppningar om att sjelf kunna anskaffa dem, så anser jag mig böra hånskjuta saken till en tänkande allmänhet, för den händelse Gud skulle genom andra vilja gifva mig den hjälp jag behöfver.

Hög tid anser jag det också vara att sålunda vädja till allmänheten; ty väl tror jag ej, att *förbundsarken* skall falla i andras händer än deras, åt hvilka Gud vill gifva den; men platsen för undersökningarne inrymmer mycket annat, som är af värde, och det synes mig, som om den sedan en tid tillbaka blifvit ganska betänkligt hotad. Ty år 1881, då jag var i Palestina, låg den ännu

¹ »*Hedningarnes tider*» begynte, när förbundet »*ryggades*» eller när *förbundstecknet* borttogs. Men när *förbundstecknet* återgifves, då skola de nå sitt slut.

orörd; men *Baurath S. von Schick* i Jerusalem har i bref underrättat mig om att den nu börjat uppmärksammas af grekerna, och i den engelska tidskriften *Quarterly Statement*, IV, 1892, skrifver han om grafvarne i närheten af likhuset på Akeldama, att de utrymmas och förvandlas till kapell, i hvilka altaren insätts och lampor och ljus hållas brinnande. Bostäder inrättas åt vakter, och grafvarne igenstängas med dörrar och jernbommar.

Om man ännu trängt in i sjelfva likhuset, vet jag dock ej. Det tyckes ej så; men långt är det icke dit, och af *oförstånd* kan man der förstöra, hvad som ej med guld kan ersättas.

H. MELANDER

Genom bokhandeln eller såsom postförskotts försändelse kunna nedanstående arbeten af undertecknad erhållas:

Försvarskriget

från biblisk synpunkt

à 75 öre.

Det förexilska israelitiska arkivet

och

Israels förbundsark

à 1 krona.

Israels förbundsark

och

Den bibliska fredsidén

à 30 öre.

H. MELANDER.

Stockholm, Vestmannagatan 19.

OBS.! Som utgifvaren af ofvanstående arbeten lifligt intresserar sig för de af honom behandlade spörsmålen, så är han tacksam för all *kritik* och för alla de *meddelanden*, af hvad slag de vara må, som kunna tjena till vägledning vid fortsatta studier.

Pris 30 öre.